

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
Creative Leadership of the School Administrators
Primary Educational Service Pattani Province Area 2

อิตีซาม เจาะห์^{1*} และ นวรัตน์ ไชชมภู²

Ibteesam Jehha^{1*} and Navarat Waichompu²

นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา^{1*},
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²

Master of Education Degree, Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University^{1*},

Master of Education in Educational Administration, Yala Rajabhat University²

(Received: September 24, 2021; Revised: September 30, 2021; Accepted: October 1, 2021)

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 277 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่าระหว่าง 0.60-1.00 หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .976 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที อิสระ การทดสอบค่าเอฟ และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($M=3.58$, $S.D.=0.35$)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่าง

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ในด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถมองเห็นภาพความเป็นไปได้ของการพัฒนาในอนาคต ด้านความยืดหยุ่น พบว่า ผู้บริหารควรมีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ด้านจินตนาการ พบว่า ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่มีลักษณะของการเป็นผู้ที่มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ด้านแรงจูงใจ พบว่า ผู้บริหารควรสร้างขวัญกำลังใจในทางที่สร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเข้าใจ ผูกพันและมีความร่วมมือกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: 736293008@yru.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 09-1017-7863)

Abstract

This independent study aimed to: 1) study the level of the creative leadership among primary school administrators, 2) compare the creative leadership level of those school administrators, classified by gender, age, level of education, and level of experience, as well as 3) evaluate the means for developing the creative leadership among primary school administrators. Sample was 277 school administrators employed by the Primary Educational Service of Pattani Province, Area 2, during academic year 2020. Research instrument was a 5-rating scale questionnaire. Its content validity was verified by three experts, obtaining an Index of Item Objective Congruence value (IOC) ranged between 0.60-1.00. Its reliability was also tested, obtaining a value of .976. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation. The t-test, and the F-test with the Scheffe's Method have been employed. Results were found as follows.

1. The level of the creative leadership of the school administrators, was at a high level (M=3.58, S.D.=0.35).

2. The school administrators who were different in gender, age, level of education, and level of experience had no differences in term of creative leadership.

3. The suggested means to promote the creative leadership among the administrators of schools under Primary Educational Service Pattani Province Area 2, in terms of vision, the administrators should have far-reaching vision that can visualize the possibility of the future development. In terms of flexibility, the administrators should provide various methods for solving problems. In terms of imagination, the administrators are expected to be brilliant who can apply all resources for the benefits of creating innovation for schools. For the teamwork, the administrators should support subordinates to understand each other, commitment, and cooperate.

Keywords: Creative Leadership, Administrators, Primary Educational Service Pattani Province Area 2

บทนำ

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทยที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบันนี้ สังคมต้องการสิ่งใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศเพื่อแข่งขันกับนานาประเทศ การสร้างสรรค์เป็นเป็นความสามารถทางสติปัญญาขั้นสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560) เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา

ผู้บริหารถือเป็นบุคคลสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สำหรับผู้นำยุคใหม่จึงต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำโดยอาศัยลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำประกอบไปด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีทิศทางและจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน (เกศณี กฐินเทศ, 2562) 2) ความสามารถในการยืดหยุ่นตามสถานการณ์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการคิดหา

คำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดิม และสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ต่าง ๆ (สุทธิชัย นาคะอินทร์, 2561) 3) การมีจินตนาการและรู้จักสร้างภาพขึ้นในใจ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีกระบวนการคิดในการที่จะเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิม เพื่อหาแนวทางใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์ (พัฒน์วงศ์ ดอกไม้, 2560) 4) การสร้างแรงจูงใจ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรมีกำลังใจ และเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินด้วยความราบรื่น (อารมณ จินดาพันธ์, 2557) และ 5) การทำงานเป็นทีม เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการนำบุคลากรสู่การปฏิบัติงานภายใต้เป้าหมายร่วมกัน เพื่อความเป็นหนึ่งขององค์กร (ปลัณธ์ วีระภักทรกุล, 2560) ซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้เป็นคุณสมบัติของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการศึกษาอย่างน้อย 1 รูปแบบ และมีนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อย 1 นวัตกรรมต่อภาคการศึกษา อย่างไรก็ตามจากผลงานที่ปรากฏมีเพียงสถานศึกษาบางแห่งเท่านั้นที่สามารถสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นของตนเองได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามจุดเน้นของการพัฒนาสถานศึกษามากนัก สังเกตได้จากผลงานที่มีความซ้ำซ้อน ไม่แปลกใหม่ไปจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากผู้บริหารบางท่านยังคงมีแนวคิดที่ติดกรอบเดิม ๆ ไม่ปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ค่อยเปิดใจรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ ส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2, 2564) ทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมหันมาให้ความสำคัญ เช่น การปรับตัว คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม นวัตกรรมงานดี การมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ และสามารถทำงานร่วมกับคนอื่น ซึ่งเป็นทักษะที่นำไปใช้ได้ สถานการณ์ตามแนวโน้มปัจจุบันที่คนรุ่นใหม่จะเปลี่ยนงานข้ามสาขาวิชาชีพที่หลากหลาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถในการนำทักษะที่มีไปปรับใช้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ (อมรรัตน์ เตชะนอก, รัชณี จรุงศิริวัฒน์ และพระฮอนด้า วาทสโท, 2563)

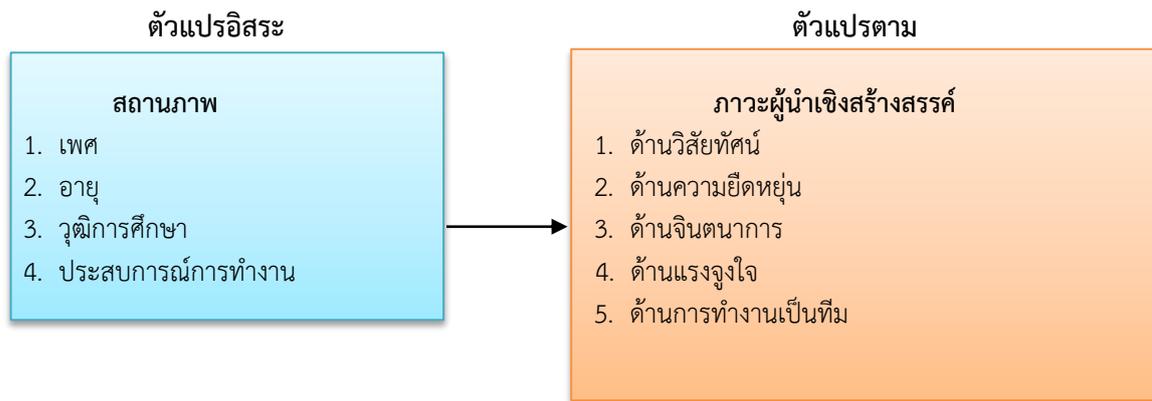
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 20 เรื่อง ซึ่งสามารถสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านจินตนาการ ด้านแรงจูงใจ และด้านการทำงานเป็นทีม กำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตามเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 985 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบกับตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามอำเภอต่าง ๆ ตามเกณฑ์สัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีองค์ประกอบจำนวน 5 ด้าน โดยมีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านสาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านงานวิจัยและวารสาร จำนวน 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) (อามาล โต้ะตาทอง, 2561) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลอง (Try - Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามจากการทดลองมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมอยู่ที่ระดับสูงกว่า 0.70 ขึ้นไป (ธนาภรณ์ นิลพันธ์, 2562) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .976 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน คือ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างด้วยระบบ Google Form ผ่านแอปพลิเคชัน Line G-mail และ Face Book ของสถานศึกษาถึงครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 277 คน และผู้วิจัยรับคำตอบจากการส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Google form รวบรวมกลับคืนมา จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ย (M: Mean) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.: Standard Deviation) การทดสอบค่าทีอิสระ (Independent t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลตามความถี่ของประเด็นเสนอแนะแต่ละด้านตามความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศหญิงจำนวน 207 คน (74.73%) และเป็นเพศชาย จำนวน 70 คน (25.27%) ตามลำดับ ครูผู้สอนมีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 107 คน (38.63%) ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 50 คน (18.05%) อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 72 คน (25.99%) และอายุมากกว่า 51 ปี จำนวน 48 คน (17.33%) ตามลำดับ ครูผู้สอนมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 234 คน (84.48%) และสูงกว่าปริญญาตรี 43 คน (15.52%) ตามลำดับ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี จำนวน 148 คน (53.43%) ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 43 คน (15.52%) และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 11 ปี จำนวน 86 คน (31.05%) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

ตอนที่ 2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหาร	M	S.D.	ระดับภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	อันดับที่
1 ด้านวิสัยทัศน์	3.61	0.59	มาก	2
2 ด้านความยืดหยุ่น	3.66	0.48	มาก	1
3 ด้านจินตนาการ	3.56	0.65	มาก	3
4 ด้านแรงจูงใจ	3.53	0.65	มาก	4
5 ด้านการทำงานเป็นทีม	3.52	0.60	มาก	5
โดยรวม	3.58	0.35	มาก	-

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M=3.58$, $S.D.=0.35$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ($M=3.66$, $S.D.=0.48$) รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($M=3.61$, $S.D.=0.59$) ด้านจินตนาการ ($M=3.56$, $S.D.=0.65$) ด้านแรงจูงใจ ($M=3.53$, $S.D.=0.65$) และด้านการทำงานเป็นทีม ($M=3.52$, $S.D.=0.60$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตอนที่ 2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ปรากฏดังตารางที่ 2-8

ตาราง 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	P-Value
	ชาย		หญิง			
	M	S.D.	M	S.D.		
1. ด้านวิสัยทัศน์	3.58	0.63	3.62	0.58	-0.51	0.61
2. ด้านความยืดหยุ่น	3.74	0.50	3.64	0.48	1.57	0.12
3. ด้านจินตนาการ	3.68	0.73	3.52	0.62	1.70	0.09
4. ด้านแรงจูงใจ	3.64	0.68	3.49	0.63	1.63	0.10
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	3.48	0.62	3.53	0.59	-0.65	0.52
โดยรวม	3.62	0.39	3.56	0.34	1.26	0.21

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรอายุ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value	คู่ที่แตกต่างกัน
1. ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3	0.88	0.29	0.84	0.47	-
	ภายในกลุ่ม	273	95.82	0.35			
	รวม	276	96.70				
2. ด้านความยืดหยุ่น	ระหว่างกลุ่ม	3	0.86	0.29	1.22	0.30	-
	ภายในกลุ่ม	273	63.81	0.23			
	รวม	276	64.66				
3. ด้านจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.38	0.79	1.89	0.13	-
	ภายในกลุ่ม	273	114.64	0.42			
	รวม	276	117.02				
4. ด้านแรงจูงใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.55	1.52	3.72	0.01**	(2,3)
	ภายในกลุ่ม	273	111.30	0.41			
	รวม	276	115.86				
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.86	0.29	0.80	0.49	-
	ภายในกลุ่ม	273	97.32	.36			
	รวม	276	98.17				

ตาราง 3 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value	คู่ที่แตกต่างกัน
	ระหว่างกลุ่ม	3	0.88	0.29	2.36	0.07	
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	273	33.85	0.12			
	รวม	276	34.72				

**p ≤ .01

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านแรงจูงใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบคู่ที่ต่างกัน พบว่า คู่ที่ต่างกัน มี 1 คู่ ได้แก่ ครูที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี กับครูที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านแรงจูงใจ จำแนกตามตัวแปรอายุ

อายุ	M	น้อยกว่า 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
		(n = 50)	(n = 72)	(n = 107)	(n = 48)
		3.61	3.71	3.42	3.43
น้อยกว่า 30 ปี	3.61	-	-0.10	0.20	0.18
31 – 40 ปี	3.71		-	0.29*	0.28
41 – 50 ปี	3.42			-	-0.01
51 ปี ขึ้นไป	3.43				-

**p ≤ .01

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามอายุ ด้านแรงจูงใจเป็นรายคู่ โดยภาพรวมพบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 คู่ ได้แก่ ครูที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี กับครูที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่าง

ตาราง 5 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P-Value
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	M	S.D.	M	S.D.		
1. ด้านวิสัยทัศน์	3.60	0.61	3.67	0.49	-0.93	0.35
2. ด้านความยืดหยุ่น	3.65	0.51	3.71	0.33	-0.91	0.36
3. ด้านจินตนาการ	3.56	0.65	3.59	0.67	-0.27	0.79
4. ด้านแรงจูงใจ	3.52	0.65	3.59	0.63	-0.66	0.51
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	3.56	0.58	3.32	0.63	2.40	0.02*
โดยรวม	3.58	0.36	3.58	0.33	0.01	1.00

*p ≤ .05

จากตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value	คู่ที่แตกต่าง
1. ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.22	0.62	0.54	-
	ภายในกลุ่ม	274	96.27	0.35			
	รวม	276	96.70				
2. ด้านความยืดหยุ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.39	1.69	0.19	-
	ภายในกลุ่ม	274	63.88	0.23			
	รวม	276	64.66				
3. ด้านจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.52	0.26	0.61	0.55	-
	ภายในกลุ่ม	274	116.50	0.43			
	รวม	276	117.02				
4. ด้านแรงจูงใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.10	1.55	3.76	0.02*	(1,2)
	ภายในกลุ่ม	274	112.76	0.41			
	รวม	276	115.86				
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.41	1.21	3.45	0.03*	ไม่พบคู่ที่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	274	95.76	0.35			
	รวม	276	98.17				
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.29	2.37	0.10	-
	ภายในกลุ่ม	274	34.13	0.12			
	รวม	276	34.72				

*p ≤ .05

จากตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านแรงจูงใจและด้านการทำงานเป็นทีม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านแรงจูงใจผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านแรงจูงใจโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 11 ปี และผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำงานเป็นทีมโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่าไม่พบคู่ที่แตกต่าง เนื่องจากค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย จึงไม่สามารถบอกได้ว่าคู่ไหนแตกต่างกัน ปรากฏดังตารางที่ 7-8

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างรายค่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านแรงจูงใจ

ประสบการณ์ทำงาน	M	น้อยกว่า 5 ปี	6 – 10 ปี	มากกว่า 11 ปี
		(n = 43)	(n = 148)	(n = 86)
		3.75	3.53	3.42
น้อยกว่า 5 ปี	3.75	-	0.23	0.33*
6 – 10 ปี	3.53		-	0.10
มากกว่า 11 ปี	3.42			-

*p < .05

จากตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านแรงจูงใจเป็นรายค่า โดยภาพรวมพบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 11 ปี ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่าง

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างรายค่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการทำงานเป็นทีม

ประสบการณ์ทำงาน	M	น้อยกว่า 5 ปี	6 – 10 ปี	มากกว่า 11 ปี
		(n = 43)	(n = 148)	(n = 86)
		3.61	3.57	3.38
น้อยกว่า 5 ปี	3.61	-	0.04	0.23
6 – 10 ปี	3.57		-	0.19
มากกว่า 11 ปี	3.38			-

*p < .05

จากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการทำงานเป็นทีมเป็นรายค่า โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย จึงไม่สามารถบอกได้ว่าคูไหนแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ในด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถมองเห็นภาพความเป็นไปได้ของการพัฒนาในอนาคต ด้านความยืดหยุ่น พบว่า ผู้บริหารควรมีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ด้านจินตนาการ พบว่า ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่มีลักษณะของการเป็นผู้ที่มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ด้านแรงจูงใจ พบว่า ผู้บริหารควรสร้างขวัญกำลังใจในทางที่สร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเข้าใจ ผูกพันและมีความร่วมมือกัน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงรายละเอียดครอบคลุมข้อมูลต่อไปนี้ 1) ชื่อและข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย 2) วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 3) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถาม 4) การเก็บรักษาข้อมูลเป็น

ความลับ 5) การเสนอผลงานวิจัยในภาพรวม 6) สิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย หรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากกรวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี ภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M=3.58$, $S.D. =0.35$) สอดคล้องกับเกษณี กฐินเทศ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 กำหนดให้สถานศึกษามีนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการศึกษาอย่างน้อย 1 รูปแบบ และมีนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อย 1 นวัตกรรมต่อภาคการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวความคิดให้เข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนมีการนำสิ่งใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงานให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, 2564) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ภาพความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเป็นต้นแบบและมาตรฐานให้กับบุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเขาได้ยึดถือ ด้วยวิธีการที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม (รอชียะห์ ลาเต๊ะ, 2561)

2. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับอมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอามาล โตะตาหยง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายเรืองวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับศักยภาพของความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นกับตัวของแต่ละบุคคลมากกว่าในการที่จะแสดงออกพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารพึงมี ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศเป็นสำคัญ และในปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงมีความเท่าเทียมกันและเสมอภาคในทุก ๆ ด้าน ทำให้ครูที่มีเพศต่างกัน รับรู้ถึงการใชภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและมีความเห็นไม่แตกต่างกัน (อามาล โตะตาหยง, 2560)

2.2 ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านแรงจูงใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี สอดคล้องกับชอพี ราเซะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการยอมรับนับถือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากอายุของผู้บริหารไม่ได้บ่งบอกหรือแสดงออกถึงการมีสภาวะของการเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากการแสดงออกถึงการมีสภาวะ

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ประกอบเข้าด้วยกัน เช่น การมีทัศนคติที่ดีต่อนโยบายด้านการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน เป็นต้น ทำให้ครูที่มีอายุต่างกัน รับรู้ถึงการใช้อำนาจของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและมีความเห็นไม่แตกต่างกัน (รอซียะห์ ลาเต๊ะ, 2560)

2.3 ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการทำงานเป็นทีมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับจุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุบลรัตน์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเจรจาต่อรอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีนโยบายในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาสู่มาตรฐานมืออาชีพ โดยการเพิ่มศักยภาพของตนเองผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งมีหลักสูตรบทเรียนออนไลน์หลากหลายหลักสูตร สามารถที่จะเลือกเข้าไปศึกษาได้ตามความสนใจ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2564) ทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน รับรู้ถึงการใช้อำนาจของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ พบว่าด้านแรงจูงใจและด้านการทำงานเป็นทีม ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านแรงจูงใจโดยใช้วิธีของเซฟเฟพบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 11 ปี และผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำงานเป็นทีมโดยใช้วิธีของเซฟเฟพบว่า ไม่พบคู่ที่แตกต่าง เนื่องจากค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย จึงไม่สามารถบอกได้ว่าคู่ไหนแตกต่างกันสอดคล้องกับศิริวรรณ คำภูเงิน (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียงสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาที่ชัดเจน คือ การใช้หลักการบริหารงาน 4 ฝ่าย โดยการกระจายอำนาจให้แก่บุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นผู้นำในการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และรู้จักปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของตน ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน รับรู้ถึงการใช้อำนาจของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและมีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ธนาภรณ์ นิลพันธ์, 2562)

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถมองเห็นภาพความเป็นไปได้ของการพัฒนา เพื่อวางระบบการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารควรมีการผ่อนปรนการปฏิบัติงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่หลากหลาย ไม่ยึดติดกับวิธีแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ

3.3 ด้านจินตนาการ ผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีปัญญาที่เฉลียวฉลาดในการที่จะนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับสถานศึกษา

3.4 ด้านแรงจูงใจ ผู้บริหารควรสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในทางสร้างสรรค์ ตลอดจนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครู

3.5 ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความผูกพันสามัคคีและร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์อันสูงสุดของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรนำหลักวิชาการและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์
2. ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานร่วมกันเพื่อเห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน และมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน
3. ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา และปรับเปลี่ยนแผนงานภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกอันจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป
3. ควรมีการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

References

- เกศณี กสิณเทศ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุบลรัตน์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชอพี ราเชษ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ธนาภรณ์ นิลพันธ์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิลันธน์ วีระภัทรกุล. (2560). รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พัฒน์วงศ์ ดอกไม้. (2560). อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สุทธิชัย นาคะอินทร์. (2561). *รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563*. ปัตตานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2.
- ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษา ตำบลเวียง สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อามาล โต้ะตาหยง. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์ เครือข่าย เรื่อง วิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อารมณ จินดาพันธ์. (2557). *การสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่ครูของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ประเภทสามัญศึกษา. บัณฑิตศึกษา, 11(53), 9-13.*
- อมรรัตน์ นามบ้านฝื่อ. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมรรัตน์ เตชะนอกและคณะ. (กันยายน 2563). *การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาจุฬานาค ทรศรัณ มหาวิทยลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต ขอนแก่น, 7(9), 1-14.*
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.*